

PROSIDING

Seminar
POLITIK MALAYSIA

Penyunting

Worran Hj. Kabul
Shireen Haron
Mat Zin Mat Kib
Abdul Kadir Rosline

PERKEMBANGAN UMNO MELAKA DALAM PILIHAN RAYA UMUM TAHUN 1959 HINGGA 1978: SATU KAJIAN

*Nor Fazilah Abdul Hamid
Nor Azilah Ahmad
Siti Rohana Omar*

ABSTRAK

Di negeri Melaka, kesedaran berpolitik di kalangan orang Melayu telah wujud sebelum berlakunya Perang Dunia Ke dua lagi. Kesedaran ini muncul melalui beberapa buah persatuan separa politik seperti Kesatuan Melayu Melaka (KMM), Persatuan Melayu Semenanjung Melaka (PMSM) dan Parti Kebangsaan Melayu Malaya (PKMM) cawangan Melaka. Apabila UMNO Bahagian Melaka ditubuhkan 1 April 1948, bermulalah usaha pemimpin UMNO Melaka melebarkan sayapnya untuk mencari dan meramaikan ahli baru dalam UMNO serta menambahkan bilangan cawangannya. Penulisan ini akan memaparkan tentang sejarah dan pencapaian UMNO Melaka dalam pilihan raya umum bermula dari tahun 1959 sehingga 1978. Selain itu, diselitkan juga beberapa isu-isu panas semasa berlangsungnya proses pilihan raya umum dalam tempoh tersebut.

PENGENALAN

Pilihan raya adalah satu proses untuk memilih wakil bagi memenuhi sesuatu jawatan di dalam sesuatu organisasi kerajaan atau negara, di mana sekumpulan rakyat yang berkelayakan (Encyclopedia Of The Science, hlm 450) menunjukkan pilihan terhadap seseorang daripada beberapa calon. Pemilihan yang dibuat oleh seseorang itu dilakukan secara sedar malah cara dan bagaimana ia menentukan siapa yang akan dipilihnya adalah pada umumnya telah terlebih dahulu diketahui dan dipersetujuinya sebelum ia menjalankan proses pemilihan secara rasmi. (C.W Cassinelli, 1961:8) Menurut Kamus Dewan pula, terdapat dua jenis pilihan raya iaitu pilihan raya umum dan pilihan raya kecil. Pilihan raya umum ialah pilihan raya yang dijalankan untuk memilih wakil-wakil rakyat dan ke Parlimen (Dewan Negeri). Manakala pilihan raya kecil ialah pilihan raya yang diadakan untuk mengisi satu atau beberapa kekosongan kerusi sahaja di Parlimen dan sebagainya yang disebabkan oleh kematian atau perletakan jawatan anggota. (Kamus Dewan, 1994:966)

Sebelum pilihan raya umum yang pertama, Pilihan raya Majlis Perundangan Persekutuan telah diadakan. Dalam pilihan raya itu Perikatan telah menang 51 daripada 52 kerusi yang ditetapkan. Peratusan pengundi Melayu dalam pilihan raya itu ialah 84.2 peratus manakala telah terdapat penambahan bilangan pengundi Cina sebanyak 11.2 peratus dan India 4.6 peratus. (T.E Smith, 1955: 10) Jumlah pengundi Cina dan India menjadi lebih tinggi selepas tahun 1956, akibat penerimaan dasar *jus soli* 1956 tanpa sebarang syarat. Ini bermakna peruntukan sebegini memberi peluang kepada sesiapa sahaja yang telah lahir, pada dan selepas merdeka untuk menjadi rakyat Tanah Melayu

tanpa sebarang syarat. Keadaan ini telah mempengaruhi corak pengundian dalam pilihan raya-pilihan raya umum selanjutnya. Ia mempengaruhi peratusan undi orang Melayu kepada UMNO dan parti-parti politik pembangkang Melayu yang lain. Jumlah peratusan pengundi Melayu merosot manakala pengundi bukan Melayu bertambah.

Pilihan raya umum di Tanah Melayu telah diadakan pada tahun 1959 merupakan pilihan raya pertama setelah UMNO dan Perikatan memerintah selama lima tahun seperti yang ditetapkan oleh perlembagaan. (Ramlah Adam, 1992: 358) Bagi meneruskan pemerintahannya, Parti Perikatan terpaksa mendapat mandat daripada orang ramai untuk memerintah. Pilihan raya digunakan untuk melihat pencapaian Perikatan bagi menguji setakat mana keberkesanan Perikatan sebagai parti pemerintah. Pilihan raya juga sangat berguna bagi parti politik yang lain untuk mengambil peluang bertanding dan menguji pengaruh mereka.

PILIHAN RAYA UMUM 1959

Di Melaka pilihan raya bagi Dewan Undangan Negeri (DUN) Melaka pertama kali telah diadakan pada 23 Mei 1959. Dalam pilihan raya ini Melaka terbahagi kepada 20 kawasan pertandingan. Perikatan terdiri daripada UMNO, MCA dan MIC telah bertanding di semua kawasan tersebut. Calon-calon daripada Parti Perikatan antaranya Ghaffar Baba, Hassan b. Mansor, Mohd b. Abdul Rahman, Tawi b. Hj. Abd. Hamid, Tamby Chik Karim, Mohd Sudin b. Abdul Rahman, Hj. Talib Karim dan beberapa calon lagi. Manakala 20 kawasan pertandingan pilihan raya di Melaka ialah Kota Selatan, Kota Tengah, Kota Barat, Kota Utara, Kota Timur, Tanjong Keling, Bukit Rambai, Batu Berendam, Semabok, Kandang, Sungai Bahru, Ramuan China, Masjid Tanah, Alor Gajah, Pulau Sebang, Batang Melaka, Rim, Jasin, Serkam dan Sungai Rambai.

Dalam pilihan raya ini, manifesto Perikatan bertemakan "keamanan, keadilan dan kemakmuran" yang meliputi segala bidang dan lapangan yang membawa faedah dan kemajuan kepada rakyat. Ini adalah salah satu cara Perikatan untuk menarik sokongan rakyat supaya mengundi calon-calon Perikatan. (Ibrahim Mahmood, 1982: 753)

Dalam pilihan raya ini beberapa isu penting telah diutarakan oleh Parti Pembangkang seperti PAS, PPP (People's Progressive Party), Parti Buruh, Parti Negara dan Parti Rakyat di dalam kempen masing-masing. Parti PAS menggunakan soal-soal kemelayuan seperti kerakyatan *jus soli*, bahasa kebangsaan, agama Islam dan kemiskinan orang Melayu. Parti Rakyat, Parti Buruh dan PPP banyak mempersoalkan kepada soal berat sebelah dalam kuasa politik Tanah Melayu seperti kedudukan istimewa Melayu, bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan kelemahan-kelemahan MCA. Manakala Parti Negara di bawah pimpinan Dato' Onn Jaafar lebih banyak mempersoalkan ketidakpuasan hati terhadap kemerdekaan yang diperjuangkan oleh Perikatan terutama tentang kerakyatan *jus soli* secara bebas. (Ramlah Adam, 1992: 358)

Selain isu-isu yang dibicarakan oleh parti-parti pembangkang dalam kempen mereka untuk Perikatan, Parti Perikatan juga dilanda krisis dalaman partinya. Terdapat dua perkara yang membawa krisis dalaman Perikatan menjelang pilihan raya 1959 iaitu berkenaan dengan langkah Tengku Abdul Rahman meletak jawatannya sebagai Perdana Menteri kerana semata-mata hendak menumpukan masa dan tenaga sepenuhnya kepada UMNO dan Perikatan untuk menghadapi pilihan raya 1959.

Tindakan Tengku ini telah membawa beberapa tentangan daripada perwakilan negeri seperti Johor dengan alasan bahawa perletakan jawatan Tengku nanti akan memberi peluang kepada parti lawan menuduh Tengku dan UMNO lemah. (Ibrahim Mahmood, 1982: 753)

Konflik kedua pula berlaku apabila Lim Chong Eu (Tew Peng Kooi, 2000/2001: 179) pemimpin MCA telah mengirim sepucuk surat kepada Perikatan dan Tengku bagi menuntut pertambahan kerusi yang diperuntukkan kepada MCA dalam pilihan raya umum 1959 iaitu berjumlah 40 kerusi daripada 104 kerusi Parlimen yang dipertandingkan. Alasannya ialah supaya MCA mempunyai hak bersuara yang lebih kuat dalam soal pindaan perlembagaan. Selain itu MCA juga meminta supaya pendidikan Cina dimasukkan dalam Manifesto Perikatan. Tengku telah menolak permintaan beliau dan menetapkan beberapa syarat untuk membolehkan MCA terus kekal dalam Perikatan iaitu Tengku meminta supaya MCA menarik balik semua tuntutan tersebut, membersihkan parti daripada para cauvinis tertentu dan beliau diberi kuasa untuk memilih sendiri semua calon MCA yang akan bertanding dalam pilihan raya Parlimen akan datang. (R.S Milne dan D.K Mauzy, 1992: 179)

Apabila Pilihan raya Umum 1959 diumumkan bagi negeri Melaka, Parti Perikatan telah memenangi 20 kerusi DUN dan tiga kerusi Parlimen daripada empat kerusi yang dipertandingkan. Peratusan undi yang diperolehi oleh parti-parti yang bertanding di Melaka dalam pilihan raya 1959 ialah Perikatan memperoleh 67.0 peratus, PAS mendapat 14.4 peratus, Parti Sosialis 11.4 peratus, Parti Rakyat mendapat 6.9 peratus dan Parti BEBAS mendapat 0.32 peratus. Kemenangan Perikatan mendapat kedudukan majoriti dalam Majlis DUN dan Parlimen secara tidak langsung membolehkan Perikatan berjaya membentuk kerajaan di Melaka. Abdul Ghaffar Baba dari Parti Perikatan kemudiannya telah dilantik menjadi Ketua Menteri Melaka yang pertama. Ini menunjukkan beliau sebagai ketua Parti Perikatan Melaka memenangi majoriti dalam pilihan raya tersebut.

Kejayaan Parti Perikatan memenangi 20 kerusi di kawasan DUN yang dipertandingkan di dalam pilihan raya pertama ini memperlihatkan beberapa kelemahan parti-parti pembangkang yang lain. Misalnya Parti PAS menghadapi masalah kewangan. Menurut Laporan Kewangan Mesyuarat Agung PAS Melaka pada 27 September 1958 memperlihatkan wang masuk dari yuran hanya RM83. (Ali Mamat, 1980/1981:216) Ini bermakna cuma 83 orang ahli dari 150 orang ahli pada masa itu yang menjelaskan yuran tahunan mereka. Kesulitan kewangan ini menyebabkan perjalanan PAS lemah dalam usaha untuk mengembangkan serta mempergiatkan aktiviti-aktiviti PAS. Di antara masalah lain pemimpin PAS ialah tidak mempunyai kebolehan memimpin parti, tidak berpendidikan tinggi dan sebagainya. Berbanding dengan pemimpin UMNO yang mempunyai kriteria tersebut serta mendapat sokongan rakyat. (Ali Mamat, 1980/1981:216) Kekalahan Parti Sosialis dalam pilihan raya dikatakan tidak dapat diterima dengan cara terhormat. Perkataan 'sosialis' yang diguna pakai oleh parti tersebut dianggap radikal dan sekali sekala disamakan dengan komunis. Tuduhan ini ditambah lagi dengan tuduhan dari UMNO bahawa Parti Komunis Malaya menyusup masuk ke dalam Parti Sosialis. selain itu keupayaan Parti Sosialis untuk mendapat sokongan dari orang Melayu di luar bandar juga adalah tidak menggalakkan dan ini menyebabkan parti itu tidak berjaya mempengaruhi masyarakat Melayu di luar bandar untuk mengundi parti tersebut dalam pilihan raya.

Walaupun Perikatan Melaka mencapai kejayaan yang cemerlang dalam pilihan raya 1959 namun jika dibandingkan dengan keputusan Parti Perikatan Pusat ternyata ianya telah mengalami kemerosotan. Kemerosotan Perikatan diperingkat pusat berpunca daripada kemerosotan undi yang

diperolehi daripada calon-calon MCA. Permulaan kemerosotan sokongan pengundi-pengundi Cina kepada MCA dan pengaruh politiknya dilihat pada bulan Disember 1956 apabila MCA menerima kekalahan pertama apabila Parti Buruh berjaya menguasai Munisipal di Pulau Pinang. Kemerosotan pengaruh MCA juga disebabkan oleh perpecahan dalam Parti MCA yang terdapat golongan sederhana, ekstrem dan campuran kedua-dua unsur terawal. Kegagalan MCA menegakkan bahasa Cina sebagai bahasa rasmi negara dan sekolah Cina sebagai sekolah kebangsaan telah menyebabkan muncul beberapa kumpulan menentang MCA. Kumpulan ini ialah United Chinese Teacher Association (UCSTA) dan All Malaya Chinese School Management Association (AMCSMA).

Sokongan dua organisasi pendidikan Cina ini menggalakkan Lim Chong Eu membuat tuntutan yang lebih tegas bagi kepentingan masyarakat Cina dalam soal bahasa dan sekolah Cina. (R.S Milne dan D.K Mauzy, 1992: 179) Apabila tuntutan beliau untuk menambah kerusi MCA dalam pilihan raya 1959 gagal, ianya telah mengecewakan orang-orang Cina dan telah menyalahkan MCA. Apabila keputusan pilihan raya 1959 diumumkan MCA hanya memenangi 19 kerusi daripada 31 kerusi yang diperuntukkan. Ini menunjukkan pengaruh MCA kian merosot. Ini telah menyebabkan Lim Chong Eu meletak jawatan sebagai pemimpin MCA dan tempatnya diganti oleh Tan Siew Sin. (Tew Peng Kooi, 2000/2001: 71)

PILIHAN RAYA UMUM 1964

Pilihan raya kedua bagi Persekutuan Tanah Melayu telah diadakan pada tahun 1964. Pilihan raya pada kali ini diadakan serentak di seluruh Tanah Melayu. Hari penamaan calon telah berlangsung pada 21 Mac 1964 dan hari untuk mengundi kedua-dua pilihan raya Parlimen dan Negeri telah diadakan serentak pada 25 April 1964.

Dalam pilihan raya ini, Melaka masih mengekalkan 20 kawasan pertandingan. Antara isu yang utama dalam pilihan raya kali ini ialah konfrontasi Indonesia terhadap penubuhan Malaysia dan pemberontakan di Brunei menuntut Sabah dikembalikan kepada Kesultanan Sulu. Ini kerana pada 27 Mei 1961, Tengku Abdul Rahman telah membuat cadangan untuk menubuhkan Persekutuan Malaysia yang mengandungi Tanah Melayu, Singapura, Borneo Utara dan Brunei. (R.S Milne dan D.K Mauzy, 1992: 63) Brunei akhirnya memutuskan tidak akan memasuki Malaysia atas sebab kewangan dan taraf Sultan Brunei jika ianya menyertai Malaysia yang dibuat pada 8 Februari 1963. (Ibrahim Mahmood, 1982: 798) Konfrontasi Indonesia semenjak Disember 1962 yang diketuai oleh Presiden Soekarno telah melancarkan kempen 'ganyang Malaysia' dan memburuk-burukkan peribadi Tengku Abdul Rahman sebagai perancang pembentukan Malaysia itu. (G.P Means, 1970: 314)

Keadaan ini telah menyebabkan keamanan Tanah Melayu terganggu kerana kerajaan Indonesia dan Filipina hanya bersetuju jika diadakan satu suruhanjaya iaitu Suruhanjaya Cobbold untuk mendapatkan suara penduduk Sabah dan Sarawak mengenai penyertaan mereka di dalam Persekutuan Malaysia. Daripada tinjauan ini terbukti kedua-dua rakyat wilayah ini bersetuju menyertai Malaysia. Dengan ini penubuhan Malaysia telah diisytiharkan pada 16 September 1963 yang mana mengandungi 14 buah negeri iaitu 11 buah negeri di dalam Persekutuan Tanah Melayu, Singapura, Sarawak dan Sarawak. (Ibrahim Mahmood, 1982: 806)

Parti Perikatan telah menggunakan kebijaksanaan dan kejayaannya menubuhkan Malaysia di dalam kempen-kempen pilihan raya untuk mendapat undi dari orang ramai. Selain itu United Democratic Party (UDP) dan PPP turut menyokong usaha menentang konfrantasi. Menjelang pilihan raya satu krisis di kalangan ahli UMNO telah timbul berhubung dengan pemilihan calon. Ini berpunca dari perebutan untuk menjadi calon di sesetengah Bahagian dan Cawangan. Calon-calon yang tidak dipilih memberontak menentang parti dan ada yang menjadi calon bebas bertanding melawan calon-calon Perikatan. Keadaan ini berjaya diselesaikan apabila Majlis Kerja tertinggi (MKT) UMNO mengambil tindakan tegas dengan menyingkirkan mereka yang terlibat daripada Parti UMNO. (Utusan Melayu, 15 Ogos 1974)

Pilihan raya di Melaka memperlihatkan Perikatan terpaksa menghadapi musuh tradisinya seperti tahun 1959 seperti Parti PAS, Parti Sosialis dan Parti Tindakan Rakyat. Perikatan telah menempatkan semua calonnya di semua kawasan pertandingan. PAS pula telah menghantar 12 orang calonnya untuk bertanding di Tanjong Keling, Bukit Rambai, Batu Berendam, Semabuk, Kandang, Sungai Bahru, Ramuan China, Masjid Tanah, Alor Gajah, Serkam dan Sungai Rambai.

Manakala Parti Sosialis pula telah menghantar 20 orang calonnya di semua kawasan. ini menunjukkan Parti Sosialis bersungguh-sungguh untuk mencabar Perikatan dalam pilihan raya ini. Parti Tindakan Rakyat pula hanya bertanding di empat kawasan iaitu di kawasan bandar sahaja iaitu Kota Selatan, Kota Tengah, Kota Barat dan Kota Timur. Manakala Parti BEBAS hanya menghantar seorang calon di kawasan Kota Timur bernama L.F D'Silva.

Keputusan Pilihan raya 1964 yang diperolehi oleh Parti Perikatan merosot sedikit berbanding dengan pilihan raya yang pertama. Perikatan Melaka tidak dapat mempertahankan kerusi sepenuhnya. Dua buah kerusi DUN Melaka telah dimenangi oleh Parti Sosialis di Kota Selatan dan Kota Tengah. Dalam Pilihan raya 1959, Parti Sosialis hanya mendapat 607 undi sahaja di bahagian Kota Selatan tetapi bilangan undi yang diperolehi dalam pilihan raya 1964 ini adalah lebih memeranjatkan. Ini berlaku apabila calon parti tersebut memenangi 3350 undi di kawasan yang sama mengalahkan calon Perikatan yang hanya mendapat 3042 undi. Di kawasan Kota Tengah juga dikuasai oleh Parti Sosialis sebanyak 2310 undi mengalahkan calon Perikatan 2116 dan PTR dengan 364 undi. Di 18 kawasan Parti Perikatan masih kekal menduduki DUN.

Kejayaan Parti Sosialis memenangi dua kerusi di kawasan Kota Selatan dan Kota Tengah adalah disebabkan oleh beberapa perkara seperti kedua-dua kawasan ini merupakan kawasan yang dihuni oleh majoriti orang-orang Cina yang berpendidikan. Mereka lebih gemar menyokong Parti Sosialis ini kerana memandangkan kelemahan MCA yang berada di dalam Perikatan tidak berjaya memperolehi tuntutan mereka dalam soal bahasa dan pendidikan bagi orang Cina. Hal ini telah menyebabkan mereka beralih arah mengundi parti pembangkang yang turut meletakkan bangsa Cina sebagai calonnya. Walaupun Parti Perikatan tidak berjaya menduduki 20 kawasan pertandingan tetapi Perikatan telah berjaya mengekalkan semua kawasan bagi kerusi Parlimen.

PILIHAN RAYA UMUM 1969

Pilihan raya 1969 merupakan pilihan raya umum yang ke tiga bagi Malaysia. jangka masa tahun 1964 hingga 1969 telah memperlihatkan beberapa perkembangan yang akhirnya menjadi isu-isu

penting bagi perkembangan politik menjelang pilihan raya. Dalam pilihan raya ini, isu perkauman mengatasi lain-lain isu. Democratic Action Party (DAP) melalui Deklarasi Setapak pada 29 Julai 1967 (G.P Means, 1970: 319) telah melaungkan konsep *Malaysian Malaysia* (G.P Means, 1970: 47) yang bertujuan untuk menghapuskan hak-hak istimewa bumiputera seperti yang dipersetujui dan termaktub dalam Perlembagaan Malaysia. Isu yang diperjuangkan oleh Parti DAP ini telah disokong dan diterima pakai oleh PPP pimpinan Dr. Seenivasagam di Lembah Kintar, Perak. (Yusuf Khan Loth Khan, 2000:43)

Pada tahun 1967, Kerajaan telah meluluskan Akta Bahasa 1967 yang menjadikan bahasa Melayu sebagai bahasa rasmi tunggal selepas September 1967. Menurut Akta tersebut walaupun bahasa Melayu akan menjadi bahasa rasmi yang tunggal tetapi bahasa-bahasa lain seperti bahasa Cina, Tamil dan Inggeris akan diteruskan dan dipelajari di sekolah-sekolah. Akta ini telah ditentang oleh PAS kerana akta tersebut masih memberi ruang kepada penggunaan bahasa Inggeris dan bahasa ibunda. Parti PAS hanya mengiktiraf bahasa Melayu sahaja sebagai bahasa tunggal negeri ini. (Yusuf Khan Loth Khan, 2000:43)

Bagi pihak DAP dan PPP, parti tersebut memperjuangkan pelbagai bahasa dan menuntut bahasa Cina dan Tamil dijadikan sebagai salah satu bahasa rasmi. Parti DAP, PPP dan GERAKAN menuduh MCA dan MIC tidak mempertahankan bahasa masing-masing. Ini terbukti dalam kontroversi mengenai cadangan untuk menubuhkan Universiti Merdeka yang akan menggunakan bahasa Cina sepenuhnya, MCA telah menolak cadangan tersebut kerana bimbang akan tindakbalas orang Melayu. Masyarakat Cina menganggap MCA mengkhianati mereka dan isu ini telah menjadi isu kempen yang menjatuhkan maruah MCA. (R.S Milne dan D.K Mauzy, 1992: 186)

Parti PAS pula menuduh Perikatan yang ditunjangi oleh UMNO telah mengkhianati bangsa Melayu. Walau bagaimanapun pemimpin-pemimpin Perikatan seperti Tengku Abdul Rahman, Tun Abdul Razak, Tan Siew Sin dan Tun Sambanthan telah mempertahankan konsep tolak ansur untuk memelihara perpaduan di samping terus meningkatkan pencapaian ekonomi bagi pembangunan negara.

Ekoran daripada timbulnya isu-isu yang hangat dan sensitif, telah wujud perasaan yang bimbang di antara kaum terutama orang-orang Melayu yang masih lemah dalam ekonomi merasakan hak-hak mereka akan tergugat. Bagi kaum bukan Melayu, tuntutan PAS yang membangkitkan isu kewarganegaraan mencemaskan kedudukan mereka sebagai warganegara di negeri ini. Dalam keadaan yang genting ini Perikatan ditentang hebat di semua kawasan pertandingan pilihan raya. Parti Sosialis sebagai gabungan Parti Buruh dan Parti Rakyat telah berpecah dan Parti Buruh telah memulaukan pilihan raya tersebut. Parti Rakyat pula turut bertanding dalam beberapa kawasan secara bersendirian.

Dalam satu persetujuan tiga penjuru yang diadakan pada Februari 1969 oleh parti pembangkang seperti PPP, DAP dan GERAKAN telah membahagi-bahagikan kawasan pilihan raya berdasarkan populariti parti tersebut. Ini bagi memastikan tidak berlaku persaingan kuasa antara mereka di sesebuah bahagian pilihan raya. Dalam pakatan ini kebanyakan kawasan di Pulau Pinang di serahkan kepada GERAKAN, kawasan-kawasan Selangor dibahagikan antara GERAKAN dan DAP. Manakala Negeri Sembilan, Johor dan Melaka diserahkan kepada DAP dan PPP pula berpusat di Perak. (R.S Milne dan D.K Mauzy, 1992: 207)

Bagi pilihan raya 1969 di Melaka, hari penamaan calon telah berlangsung pada 24 Mac 1969 dan hari pembuangan undi pada 10 Mei 1969. Di Melaka, pilihan raya 1969 memperlihatkan Perikatan terpaksa menghadapi musuh politiknya seperti PAS, Parti Rakyat, DAP dan GERAKAN.

Parti Perikatan telah menempatkan semua calonnya di 20 kawasan yang dipertandingkan. Semasa hari penamaan calon, Perikatan telah memenangi satu kerusi DUN tanpa bertanding di Pulau Sebang. Parti PAS telah menghantar 14 calonnya, Parti GERAKAN hanya meletakkan calonnya di Kawasan Kota Setatan, Parti DAP pula meletakkan calonnya di lima kawasan bandar seperti Kota Tengah, Kota Barat, Kota Utara, Kota Timur dan Bukit Rambai. Manakala Parti Rakyat menempatkan 16 calonnya di 16 kawasan dan calon Parti BEBAS hanya meletakkan tiga calonnya sahaja iaitu di kawasan Ramuan China, Rim dan Semabok.

Keputusan pilihan raya 1969 yang diperolehi oleh Perikatan agak merosot berbanding dengan pilihan raya 1964. Ini kerana lima buah kerusi DUN Melaka telah dimenangi oleh empat calon DAP. Pada keseluruhannya undi Parti Perikatan Melaka dalam pilihan raya ini agak merosot di setiap kawasan berbanding dengan jumlah undi yang diperolehi dalam pilihan raya 1964. Perikatan juga tidak dapat mengekalkan empat kerusi kepunyaannya di kawasan Parlimen seperti pilihan raya lalu yang mana DAP telah berjaya menduduki Parlimen Bandar Melaka dengan calonnya Lim Kit Siang. (Chong Siew Kiaw, 1993/1994: 156)

Peratusan undi yang diperolehi Parti Perikatan dalam pilihan raya DUN 1969 bagi negeri Melaka ialah Parti Perikatan mendapat 48.1 peratus sahaja. Ia turun sebanyak 17.1 peratus daripada pilihan raya 1964 yang ketika itu memperolehi 65.2 peratus. Manakala PAS pula meningkat kepada 17.0 peratus daripada 5.3 peratus, PR mendapat 16.0 peratus, DAP mendapat 12.7 peratus, GERAKAN mendapat 4.4 peratus walaupun pertama kali bertanding dalam pilihan raya dan Parti BEBAS memperolehi 1.8 peratus.

Peratusan pilihan raya Parlimen juga menunjukkan Parti Perikatan menghadapi kemerosotan dan hanya mendapat 48.8 peratus berbeza dengan keputusan pilihan raya yang lalu sebanyak 66.2. Manakala PR mendapat 11.7 peratus manakala PAS mendapat 11.0 peratus, DAP mendapat 10.0 peratus dan BEBAS mendapat 2.5 peratus. (Malaysia, 1972 (Penyata Pilihan raya Umum 1969): 132)

PILIHAN RAYA UMUM 1974

Selepas peristiwa 13 Mei 1969 yang meninggalkan kesan yang mendalam terhadap keadaan politik Malaysia, para pemimpin politik mula memikirkan cara yang terbaik bagi mengatasi masalah perkauman. Hasilnya Tun Abdul Razak (Shariff Ahmad, 1999: 128) telah dapat memperluaskan pembentukan kerajaan campuran di beberapa buah negeri seperti di Sarawak antara SUPP Sarawak (Sarawak United People's Party) dan Perikatan pada 7 Julai 1970, GERAKAN dan Perikatan Pulau Pinang pada Februari 1972, PPP dan Perikatan di Perak pada 1 Mei 1972 dan PAS dengan Perikatan di Kelantan pada 28 Disember 1978. (D.K Mauzy, 1983: 52-70) Konsep kerajaan campuran ini menjadi asas penubuhan Barisan Nasional (BN).

Tun Abdul Razak dan Perikatan terutamanya UMNO menganggap kerajaan campuran ini sebagai strategi penting kerajaan dalam usaha untuk mencapai perpaduan orang Melayu dan

mengembangkan seluruh tenaga untuk melaksanakan Dasar Ekonomi Baru. Dalam perjanjian kerajaan campuran ini maka terhapuslah ancaman PAS, SUPP, PPP dan GERAKAN untuk merebut kuasa daripada UMNO serta mendapat menyekat pergerakan parti-parti politik ini yang semakin berbahaya di beberapa buah negeri di Pantai Barat dan Kelantan.

Menjelang awal tahun 1974, beberapa siri rundingan telah diadakan antara parti-parti tersebut di dalam kerajaan campuran yang telah dibentuk sejak tahun 1970. Pada April 1974, Tun Abdul Razak telah menyatakan konsep BN akan menjadi realiti menjelang tahun 1974. Menurut Tun Razak, BN adalah sebuah organisasi rasmi yang telah mewujudkan sebuah kerajaan campuran yang berkekalan. Lambang Perikatan iaitu kapal layar (R.S Milne, 1992: 217) dan lambang parti-parti terlibat dalam kerajaan campuran tidak akan digunakan lagi dalam pilihan raya 1974. Sebaliknya lambang neraca digunakan sebagai lambang BN.

Antara parti-parti yang menyertai BN ialah UMNO, MCA, MIC, PAS, GERAKAN, PPP, Pesaka Bumiputera Bersatu (PBB), SUPP dan Perikatan Sabah. Kerajaan UMNO pimpinan Tun Razak memperluaskan kerajaan di peringkat pusat dan negeri-negeri. Sistem permuafakatan di peringkat pusat dan negeri memberi peluang kepada parti-parti komponen untuk terus terlibat dalam proses pentadbiran negara.

Hari penamaan calon bagi pilihan raya 1974 ialah pada 8 Ogos dan tarikh pengundian pada 24 Ogos 1974. (Utusan Melayu, 1 Ogos 1974) Pilihan raya pada kali ini merupakan satu pungutan suara bagi menentukan sokongan rakyat terhadap kepimpinan BN pimpinan Tun Razak. Apabila Akta Hasutan Negara dilaksanakan, kempen pilihan raya pada kali ini hanya dipusatkan pada keperibadian calon-calon dan ekonomi negara terutama inflasi dan pelaksanaan DEB. BN berkempen berdasarkan beberapa isu asas iaitu perpaduan, ekonomi, luar negeri, agama dan perkhidmatan sosial.

Dalam kempen pilihan raya, DAP yang bersungguh-sungguh ingin menghancurkan BN, mengatakan susunan ini lebih merupakan penyerahan politik secara mutlak daripada penyesuaian politik dan menuduh kerajaan sedang berusaha untuk menubuhkan negeri yang dikuasai hanya satu parti. Parti PEKEMAS pula menekankan pendirian parti tentang prinsip sosialisme bercorak demokrasi, berjanji akan memberikan pendidikan rendah dan percuma kepada semua dan sebagainya. Parti Sosialis Rakyat Malaysia (PSRM) turut berkempen dengan menjanjikan perhubungan yang lebih baik bagi para petani luar bandar melalui langkah-langkah bercorak sosialis yang akan dijalankan secara besar-besaran. (R.S Milne, 1992: 228-229) Manakala BN pula mengkritik PSRM yang tidak sanggup memerintah negara kerana mereka hanya meletakkan calon yang tidak sampai kepada bilangan memerintah. Oleh kerana mereka tidak dapat membentuk kerajaan, mereka berani membuat janji palsu kepada rakyat. Selain itu Abdul Ghaffar turut menyelar calon bebas yang keluar dari UMNO adalah semata-mata ingin memecah belah perpaduan orang Melayu. (Utusan Melayu, 17 Ogos 1974)

Pilihan raya di Melaka pada tahun 1974 memperlihatkan pembentukan kerajaan campuran di antara PAS-GERAKAN-UMNO-MCA-MIC. Parti BN meletakkan semua calonnya pada 20 kawasan. Parti PEKEMAS meletakkan 15 calonnya, PSRM meletakkan 16 calonnya dan Parti BEBAS menghantar 6 orang calonnya. Ini membuktikan parti-parti pembangkang berazam dan berusaha memecah belahkan undi pengundi BN dan menentang BN.

Pilihan raya 1974 di Melaka turut membawa seorang calon wanita BN buat pertama kalinya bertanding iaitu Fatimah Bt. Ahmad di kawasan DUN Bukit Rambai yang bertanding dengan calon DAP bernama Lim Yak Thye dan calon PSRM bernama Mohamed Bakar. Selain daripada itu, BN awal-awal lagi telah memenangi kerusi DUN Sungai Bahru tanpa bertanding dengan calon Hj. Abdul Ghani b. Ali. (Utusan Melayu, 17 Ogos 1974)

Keputusan pilihan raya 1974 memperlihatkan bahawa BN memenangi 16 kawasan DUN termasuk satu kawasan yang dimenangi tanpa bertanding. Barisan Nasional juga masih lagi tidak berjaya mengekalkan empat kerusi di dalam pilihan raya Parlimen yang mana di bahagian Kota Melaka, DAP masih gagah berkuasa dengan calon DAP yang terkenal iaitu Lim Kit Siang. Tiga bahagian lain, BN tetap teguh menduduki kerusi di Alor Gajah, Jasin dan Batu Berendam.

Pada keseluruhannya keputusan pilihan raya 1974 telah membawa kemenangan besar kepada BN. BN telah memenangi 135 daripada 154 kerusi Parlimen (104 di Semenanjung, 16 di Sabah dan 15 di Sarawak). Dengan keputusan yang cemerlang ini BN dapat memenangi majoriti 2/3 di Parlimen menguasai DUN dan mendapat mandat meneruskan dasar politik dan sosio ekonomi.

Terdapat beberapa sebab BN mendapat kejayaan yang besar seperti para pengundi masih lagi terkenangkan peristiwa 13 Mei 1969 bersetuju dengan cara politik Tun Razak yang memenangi penyesuaian dan kestabilan. Undi orang Melayu juga hampir tidak berpecah langsung manakala pengundi bukan Melayu mengundi dengan berhati-hati oleh itu ia telah mengurangkan undi menentang. Perkara penting yang membawa kemenangan besar BN ialah pembangkang memecah belah undi telah bertanding melawan satu sama lain tidak seperti dalam pilihan raya 1969 apabila mereka bersatu.

PILIHAN RAYA UMUM 1978

Dalam perhimpunan Agung UMNO yang ke-26 pada Jun 1975, beberapa tindakan telah dibuat untuk memantapkan struktur organisasi BN di peringkat pusat, negeri dan bahagian di seluruh negeri. Antaranya ialah membuat pemilihan tiga jawatan Naib Presiden, membincangkan peraturan mengundi yang baru sebagai tambahan kepada peraturan yang dibuat pada perhimpunan agung sebelum ini untuk memberhentikan amalan membeli undi dengan cara menghadkan bilangan perwakilan tiap-tiap bahagian. Keputusan pilihan tiga jawatan Naib Presiden di perolehi dengan kemenangan kepada Abd. Ghaffar Baba, Tengku Razaleigh Hamzah dan Dr. Mahathir Mohamad. Pada 14 Januari 1976, Tun Abdul Razak kembali ke rahmatullah. Tempatnya telah digantikan oleh Datuk Hussien Onn.

Dalam pilihan raya kali ini Parti PAS telah keluar dari BN dan kini telah menjadi penentang kepada BN dan seterusnya akan mencabar BN dalam pilihan raya 1978. Dalam pilihan raya 1978, hari penamaan calon telah berlangsung pada 12 Jun dan pembuangan undi pada 8 Julai 1978. (Yusoff Khan Loth Khan, 2000: 92)

Pilihan raya di Melaka memperlihatkan BN terpaksa menghadapi musuh ketatnya seperti PAS dan DAP. BN telah menempatkan semua calon-calonnya di 20 kawasan pilihan raya yang sama seperti yang dipertandingkan dalam pilihan raya yang lalu. Parti pembangkang seperti PAS telah meletakkan 14 calonnya manakala DAP juga meletakkan 14 calon dan parti BEBAS hanya meletakkan satu calonnya sahaja iaitu di DUN Sungai Baru. (Utusan Melayu, 5 Julai 1978)

Di dalam tempoh ini telah berlaku krisis dalaman di negeri Melaka yang hebat melibatkan Ketua Menteri Melaka iaitu Datuk Setia Abdul Ghani b. Ali mengenai isu tanah Sri Lingga. Beliau dikatakan telah menyeleweng tanah seluas 3300 ekar yang sepatutnya dibahagi-bahagikan kepada penduduk kampung. Penyelewengan beliau terhadap tanah itu untuk kepentingan peribadinya telah dibongkarkan oleh sekumpulan Wakil Rakyat yang menggelarkan diri mereka Geng 11.

Geng 11 ini ditubuhkan untuk menentang Abdul Ghani (Utusan Malaysia, 23 Disember 1976) yang diketuai oleh Cikgu Ghani Ishak dan didalangi oleh Abdul Ghaffar Baba. Menjelang pilihan raya calon-calon DAP telah menjadikan isu tanah Sri Langga sebagai bahan kritikan terhadap Abdul Ghani. Mereka mendedahkan bahawa pengambilan tanah itu dibuat dengan tidak melalui aturan-aturan tertentu dan kelulusan yang sepatutnya. Mereka menyifatkan projek ini akan menebalkan rasa perkauman Melayu dan Cina. (Utusan Melayu, 13 Mei 1977) PAS pula telah menggunakan isu agama dan perpaduan selain turut menyelar peribadi calon-calon BN. Selain itu PAS juga menggunakan ayat-ayat suci Al-Quran yang ditafsirkan untuk mengelirukan orang ramai dalam kempennya. BN telah mengutarakan DEB sebagai satu cara orang Melayu memperbaiki ekonomi dan sosial telah mengutarakan DEB sebagai satu cara orang Melayu memperbaiki ekonomi dan sosial mereka. Calon-calon BN juga telah mengadakan kempen dari rumah ke rumah untuk merapatkan hubungan antara calon dan pengundi. Selain itu perang poster parti-parti juga telah bermula di sana sini. (Utusan Melayu, 1 Julai 1978)

Dalam pilihan raya kali ini BN Melaka mendapat undi yang memberansangkan di mana pungutan undi tetap meningkat daripada pilihan raya yang lalu. Semasa hari penamaan calon, BN awal-awal lagi telah memenangi dua kerusi DUN Tanjong Minyak dan Ayer Keroh. Walau bagaimanapun BN hanya dapat mempertahankan 16 DUN dan selebihnya dikuasai oleh DAP seperti DUN Tengkeru, Kubu, Durian Daun dan Banda Hilir. (Utusan Melayu, 5 Julai 1978)

Kawasan Kota Melaka yang merupakan kawasan kubu kuat DAP tidak berjaya dibolosi oleh BN. Walaupun calon kegemaran DAP iaitu Lim Kit Siang tidak bertanding di situ dan tempatnya digantikan oleh Chan Teck Chan, namun pengundi kawasan tersebut tetap mengundi calon DAP seperti calon ini. Ini membuktikan bahawa calon tidak penting tetapi parti yang bertanding akan diambil kira oleh pengundi untuk menyokongnya. Chan Teck Chan memperolehi undi yang besar dengan 28044 undi mengalahkan Chaw Hock Thye dari BN dengan undi yang hanya 17844 undi. Bagaimanapun, BN Melaka terutama UMNO tetap dapat membina kerajaan.

KESIMPULAN

Daripada perbincangan ini dapatlah dirumuskan bahawa pilihan raya-pilihan raya umum yang diadakan sejak tahun 1959 hingga 1978 dijadikan kayu ukur untuk menguji keberkesanan Perikatan/Barisan Nasional sebagai parti memerintah. Dalam setiap pilihan raya yang diadakan BN Melaka tetap berjaya mendapat mandat untuk memerintah. Negeri Melaka turut digelar kubu kuat Perikatan sejak tahun 1959 juga merupakan negeri yang kuat dipengaruhi oleh parti pembangkang seperti DAP. Ini kerana pemimpin DAP, Lim Kit Siang ternyata lebih berpengaruh di beberapa kawasan DUN dan Parlimen di negeri ini.

Keputusan pilihan raya ini juga turut menilai kehebatan dan ketokohan beberapa orang tokoh politik seperti Abdul Ghaffar Baba, Mohamed b. Abdul Rahman dan beberapa orang lagi yang tidak

pernah kalah dalam setiap kawasan yang dipertandingkan dalam pilihan raya. Hasil daripada kerajaan BN, negeri Melaka berada di tahap yang maju dalam sektor politik, pembangunan, ekonomi, pelancongan, kebudayaan dan kesenian. Kemajuan yang diperolehi di sini merupakan hasil sokongan rakyat yang setia menyokong Barisan Nasional.

RUJUKAN

Bahan Rasmi: Bercetak dan Tidak Bercetak

Federation of Malaya, 1960. *Report on the Parliamentary and State Election 1959*, Government Press, Kuala Lumpur Malaysia, (1972)

Penyata Pilihan raya Umum Dewan Rakyat dan Dewan Undangan Negeri bagi Negeri-negeri Tanah Melayu, Sabah dan Sarawak Tahun 1969, Suruhanjaya Pilihan raya, Kuala Lumpur. Malaysia, (1975)

Penyata Pilihan raya Umum Dewan Rakyat dan Dewan Undangan Negeri bagi Negeri-negeri Tanah Melayu, Sabah dan Sarawak Tahun 1974, Suruhanjaya Pilihan raya, Kuala Lumpur. Malaysia, (1980)

Penyata Pilihan raya Umum Dewan Rakyat dan Dewan Undangan Negeri bagi Negeri-negeri Tanah Melayu, Sabah dan Sarawak Tahun 1978, Suruhanjaya Pilihan raya, Kuala Lumpur.

Smith T.E., (1955), *Report On The First Election Of Mambers to the Lagislative Council of Federation of Malaya*, Government Press, Kuala Lumpur

Tesis dan Latihan Ilmiah

Ali Amat, (1980/1981). "PAS Melaka 1957 – 1974", Latihan Ilmiah Jabatan Sejarah Universiti Kebangsaan Malaysia, Bangi Selangor

Chong Siew Kiaw, (1993/1994). "Pandangan Akhbar-akhbar Cina terhadap Imej dan Kepimpinan Lim Kit Siang", Latihan Ilmiah Jabatan Antropologi dan Sosiologi, Universiti Malaya, Kuala Lumpur

Tew Peng Kooi, (2000/2001). "Kepimpinan Tun Dr Lim Chong Eu di Pulau Pinang 1974", Latihan Ilmiah Jabatan Sejarah, Universiti Malaya, Kuala Lumpur

Akhbar

Utusan Melayu: (1974), (1977), (1978)

Utusan Malaysia: 1976

Buku

Encyclopidia of The Sosial Sciene, The Macmillan, New York

C.W Cassinelli., (1961). *The Politic Of Freedom, an Analysis Of Modern Democratic State*, University Of Washington Press

Ramlah Adam, (1992). *Dato' Onn Jaafar: Pengasas Kemerdekaan*, Dewan Bahasa Pustaka, Kuala Lumpur

- Ibrahim Mahmood, (1982). *Sejarah Perjuangan Bangsa Melayu*, Pustaka Antara, Kuala Lumpur
- Means G.P., (1970). *Malaysia Politics*, University of London Press, London
- Milne R.S dan Mauzy D.K., (1992). *Politik dan Kerajaan*, Dewan Bahasa Pustaka, Kuala Lumpur
- Mauzy D.K., (1983). *BN: Coalition Government in Malaysia*, Marican and Sons (m) Sdn Bhd, Kuala Lumpur
- Yusof Khan Loth Khan, (2000). *Nostalgia Pilihan raya 1955 – 1999: Perjalanan Menuju Abad 21*, Pulau Pinang
- Shariff Ahmad, (1999). *Tun Razak Putera Titiwangsa*, Utusan Publication & Distributors Sdn Bhd, Kuala Lumpur